

Elpriserna kvar på låga nivåer utan vinter i sikte

Stockholm (HedgeNordic) - Vädret är alltid av stor betydelse för de nordiska kraftpriserna och då i synnerhet nederbörd, där mängden energi som finns i magasin (vatten) och på fjäll (snö) i grund och botten bestämmer vilket pris vattenkraftsproducenterna vill ha för den ström som produceras.

I tider med mycket energi i systemet råder konkurrens bland dessa vattenkraftsproducenter och Norden behöver generellt sett inte ta till import och dyrare produktionsslag såsom kol och gas för att klara den totala efterfrågan, medan det omvända råder i tider med lite energi. Genom det säger man att kolkraften är marginalprissättande i det nordiska kraftsystemet. Senaste åren i takt med att nordiska länderna byggt ut vindkraften har vi fått en starkare produktionsapparat sett över året, men som alla vid det här laget vet kan inte vindkraften producera el jämt och dess natur är också så att vi i tider med mycket nederbörd och stor konkurrens i producentled inte sällan ser att vindsnurrorna också vill vara med och bidra.

När det däremot är högtryck och torrt väder och vattenkraftsproducenterna successivt lyfter sitt vattenvärde står snurrorna däremot ofta mer stilla. Således har vi med ökad andel vindkraftsproduktion fått en större kapacitet, men också större och snabbare slag i prisflytten mellan de olika produktionsslagen. Därutöver kan en kolkraftsproducent också behöva justera sitt pris när världsmarknadspriset på kol eller utsläppsrätter ändras vilket också ändrar nivån som vattenkraftsproducenten ytterst konkurrerar mot.

Sedan 2011 har marginalkostnaden för kolkraftsgenererad produktion fallit med nästan 40 procent vilket varit huvudorsaken till att nordiska elmarknaden nu befunnit sig i en tre år lång bearbemarknad. Med det sagt om utbudssidans volatilitet, är det då tur att efterfrågan under större delen av året är ganska förutsägbar. Undantaget är förstås vintern, där temperaturskillnader får stort genomslag på hur mycket el som samhället förbrukar.

Vädret är således av än större betydelse under vinter och vår än någon annan gång under året för prissättningen av de nordiska el-terminerna på NasdaqOMX då både temperatur OCH nederbörd kommer i spel. Förra vintern var både väldigt mild och nederbördsrik och nordiska systemet klarade sig i mångt och mycket på förnyelsebart och billigare produktionsslag från kärn- och vattenkraft. När vi därför hade en mild och nederbördsrik oktober i år bidrog en snabb och kraftig spotprisnedgång till att terminsmarknaden var snabb med att prisa in ett liknande scenario även denna vinter, var man handlade bort i stort sett all premie för att dyrare produktionsslag såsom kol och gas skall behövas ta till och i slutet av månaden handlades Q1-15 terminen på årslägst mellan 31.50-32.00 euro.

Det vill säga i paritet med brytpriskostanden för kolkraftsproduktion. När vi sedan gick in i november fick Norden inslag av ett ryskt högtryck som tvingade lågtrycken från väster på banor söder eller norr om Norges kust och den nederbördsfattiga vädertypen gjorde att vattenkraftsproducenterna snabbt kunde reparera sina priser från oktobers kraschnivåer. Samtidigt innebar högtryckets placering att det var säsongsmässigt varmt i de södra/mellersta delarna av Nordens länder där merparten av konsumtionen också finns, varför uppflyttningen i spotpris heller inte blev allt för betydande. Det torra vädret gjorde dock att mängden nederbördsenergi i systemet försämrades vilket i sin tur fick marknaden på NasdaqOMX att lyfta tillbaka terminspriset för vinterkraften och i slutet på november hade Q1-15 kontraktet handlats tillbaka upp till 35.00 euro.

Om vi nu skall blicka framåt, verkar vädertypen nu återigen svänga över till ett scenario med högtryck över kontinenten och västliga lågtryck in över Norges kust. Det vill säga samma vädertyp som präglade marknaden hela förra vintern och så länge som detta är huvudtemat kommer terminspriserna för nordisk kraft på NasdaqOMX successivt anpassa sig ned mot marginalkostnaden för kolkondens.

Bild (c) aboutpixel.de—regine-schöttl.jpg